

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U003816

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 01-10-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Луценко Дмитро Володимирович

2. DMYTRO LUTSENKO

Кваліфікація: 14.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0453-7441

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 14.01.03 Хірургія

Дата захисту: 14-10-2025

Спеціальність за освітою: 222 Медицина

Місце роботи здобувача: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 246

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.39

Тема дисертації:

1. Оптимізація трансанальної ендоскопічної мікrohrургії при доброякісних утвореннях прямої кишки
2. Optimization of Transanal Endoscopic Microsurgery for Benign Rectal Neoplasms

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена підвищенню ефективності трансанальної ендоскопічної мікrohrургії при доброякісних пухлинах прямої кишки. Робота виконана у клініці кафедри хірургії №2 Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика на базі відділення проктології Київської обласної клінічної лікарні. Метою даного дослідження було покращити результати лікування пацієнтів з доброякісними пухлинами прямої кишки, шляхом оптимізації методики ТЕМ. Завдання дослідження: • Дослідити результати використання класичної методики ТЕМ при доброякісних пухлинах прямої кишки • Вивчити морфологічні особливості первинних доброякісних пухлин прямої кишки, визначити причини та критерії імовірності їх рецидивування • Обґрунтувати межі резекції доброякісних пухлин прямої кишки при виконанні ТЕМ 3 • Удосконалити методику ТЕМ при доброякісних пухлинах прямої кишки • Оцінити результати удосконаленої методики ТЕМ та порівняти її з класичною при доброякісних пухлинах прямої

кишки Об'єкт дослідження – доброякісні пухлини прямої кишки. Предмет дослідження – удосконалена та класична методика ТЕМ, морфологічні та гістохімічні особливості первинних доброякісних пухлин прямої кишки та критерії їх рецидивування. Дисертаційна робота виконана на основі власних досліджень і аналізу отриманих результатів. Проведено обстеження та лікування 153 пацієнтів з доброякісними пухлинами прямої кишки з використанням ТЕМ за період з 2007 по 2024 рік. З них 80 чоловіків і 73 жінки віком 37–76 років (середній вік – 58,4±11,7 років). Першу (I) групу склали 75 пацієнтів (49%) з 2007 по 2018 роки, яким проводилась класична методика ТЕМ. Другу (II) групу – 78 пацієнтів (51%) з 2018 по 2024 роки, яким проводилась удосконалена методика ТЕМ, що включала комбіноване доопераційне маркування слизової оболонки навколо пухлини в межах здорових тканин із застосуванням хромоендоскопії та застосування вузькоспектрального режиму під час ТЕМ операції, на яку було отримано свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 132473 від 30.12.24 «Спосіб трансанального ендоскопічного мікрохірургічного висічення доброякісних пухлин прямої кишки». Методи дослідження. У роботі застосовано клінічні, інструментальні, лабораторні, ендоскопічні, морфологічні (гістохімічні, морфометричні) та статистичні методи дослідження. Удосконалена методика ТЕМ висічення пухлини виконувалась у попередньо визначених межах, застосовуючи режими цифрового 4 покращення зображення Storz Professional Image Enhancement System (SPIES) (Karl Storz, Німеччина). Розроблено алгоритм передопераційного маркування меж резекції пухлини, який проводився у два етапи: перший етап – маркування за допомогою колоноскопа. Другий етап – інтраопераційне маркування за допомогою ТЕМ. У обох випадках маркування відбувалося у вузькоспектральному режимі із застосуванням хромоскопії відступаючи від краю пухлини на 3–5 мм по всій окружності. Контроль ефективності проведено шляхом морфологічного дослідження видалених пухлин і вивчення частоти рецидивів. З метою післяопераційного моніторингу пацієнтам проведено повторну колоноскопію з хромоскопією та біопсією за 3, 6, 12, 18 місяців після операції. Медіана спостереження становила 9 місяців. Також використовувалось: трансректальне ультразвукове дослідження прямої кишки, магнітно-резонансну томографію і/або комп'ютерну томографію прямої кишки та малого таза. Місцевий рецидив був визначений як доведена патогістологічним дослідженням доброякісна пухлина на місці попереднього ексцизійного рубця після ТЕМ. Серед пацієнтів I групи (класична методика) 62 (82,6%) пацієнтам виконано одноблокову резекцію, а 13 (17,4%) – резекцію за типом фрагментації пухлини. Після одноблокових резекцій під час дослідження чистоти резекційних країв у післяопераційному матеріалі R0 підтверджено у 59 (95,2%) пацієнтів, R1 у 3 (4,8%) пацієнтів.

2. This dissertation is devoted to improving the effectiveness of transanal endoscopic microsurgery (TEM) in the management of benign rectal tumors. The study was carried out at the Clinic of the Department of Surgery No. 2 of the Shupyk National University of Healthcare of Ukraine, based at the Department of Proctology of Kyiv Regional Clinical Hospital. The aim of this research was to improve treatment outcomes for patients with benign rectal tumors through optimization of the TEM technique. Research objectives: • To investigate the outcomes of the classical TEM technique in the treatment of benign rectal tumors. • To study the morphological characteristics of primary benign rectal tumors and to determine the causes and predictive criteria for their recurrence. 8 • To substantiate the surgical margins for resection of benign rectal tumors during TEM. • To enhance the TEM technique for benign rectal tumors. • To evaluate the results of the optimized TEM technique and compare them with the classical approach in the management of benign rectal tumors. Object of the study: benign rectal tumors. Subject of the study: the optimized and classical TEM techniques, morphological and histochemical characteristics of primary benign rectal tumors, and criteria for their recurrence. This dissertation is based on the author's own research and analysis of the obtained results. A total of 153 patients with benign rectal tumors underwent examination and treatment using TEM between 2007 and 2024. The study included 80 men and 73 women aged 37–76 years (mean age: 58.4 ± 11.7 years). Group I comprised 75 patients (49%) treated between 2007 and 2018 using the classical TEM technique. Group II included 78 patients (51%) treated between 2018 and 2024 with the optimized TEM technique, which involved combined preoperative mucosal marking around the tumor within healthy tissue using chromoendoscopy and application of the narrow-band imaging (NBI) mode during TEM. This technique was registered under copyright certificate No. 132473 (30.12.2024) "Method of Transanal Endoscopic Microsurgical

Excision of Benign Rectal Tumors.” Research methods. Clinical, instrumental, laboratory, endoscopic, morphological (histochemical, morphometric), and statistical methods were employed. The optimized TEM technique was performed within predetermined resection margins using digital image enhancement modes of the Storz 9 Professional Image Enhancement System (SPIES) (Karl Storz, Germany). A two-stage algorithm for preoperative tumor margin marking was developed: the first stage involved colonoscopic marking; the second stage involved intraoperative TEM marking. In both cases, marking was performed in NBI mode with chromoendoscopy, maintaining a 3-5 mm margin from the tumor edge circumferentially. The effectiveness of the intervention was assessed through morphological examination of excised tumors and analysis of recurrence rates. Postoperative monitoring included repeated colonoscopy with chromoendoscopy and biopsy at 3, 6, 12, and 18 months after surgery, as well as transrectal ultrasound, pelvic MRI and/or CT. The median follow-up was 9 months. Local recurrence was defined as histologically confirmed benign tumor at the site of the previous TEM excision scar. Among Group I patients (classical TEM), 62 (82.6%) underwent en-bloc resection, while 13 (17.4%) underwent piecemeal resection. R0 margins were confirmed in 59 (95.2%) cases, and R1 margins in 3 (4.8%). Local recurrence occurred in 11 patients (14.6%), including 5 of 13 piecemeal resections, 3 of 59 en bloc resections with R0, and all 3 en bloc resections with R1 margins. Retrospective review of specimens in three patients with recurrence after R0 resection revealed glandular changes consistent with low-grade epithelial dysplasia and small-intestinal type metaplasia, indicative of epithelial-epithelial transformation, likely predisposing to recurrence.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- Feleshtynskiy Y. P., Pyrohovsky, V. Yu., Sorokin, B. V., Dyadyk, E. A., Lutsenko, D. V. Optimization of transanal endoscopic microsurgery for resection of benign rectal tumors. Paediatric Surgery (Ukraine), 2024;4(85): 93–98. DOI:[https://doi.org/10.15574/PS.2024.4\(85\).9398](https://doi.org/10.15574/PS.2024.4(85).9398) Keywords: transanal endoscopic microsurgery, TEM, benign rectal tumors, marking, resection margins <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-105002113897&origin=recordpage>
- Фелештинський Я. П., Луценко, Д. В. Визначення оптимальних меж резекції доброякісних пухлин прямої кишки при трансанальній ендоскопічній мікрохірургії. Перспективи та інновації науки. Серія «Медицина», 2025;(4)50: 2592–2601. DOI:[https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-4\(50\)-2592-2601](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-4(50)-2592-2601) <http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/22889/22861> Ключові слова: трансанальна ендоскопічна мікрохірургія, TEM, доброякісні пухлини, пряма кишка, маркування, межі резекції.
- Feleshtynskiy Y. P., & Lutsenko, D. V Обґрунтування меж резекції доброякісних пухлин прямої кишки при трансанальній ендоскопічній мікрохірургії. Український медичний часопис. 2025;3(169):1-3 DOI:<https://doi.org/10.32471/umj.1680-3051.264914> <https://api.umj.com.ua/wp/wp-content/uploads/2025/04/5640.pdf> Ключові слова: трансанальна ендоскопічна мікрохірургія, TEM, доброякісні пухлини, пряма кишка, маркування, межі резекції

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U200877

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фелештинський Ярослав Петрович
2. YAROSLAV FELESHTYNSKYI

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4376-4265

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пойда Олександр Іванович
2. Oleksandr Poida

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9443-6304

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Польовий Віктор Павлович

2. Victor P. Polyovyi

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1250-0366

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Йосипенко Михайло Олексійович

2. Mikhaylo Yosypenko

Кваліфікація: к.мед.н., доцент, 14.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2659-1238

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені

П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вербицький Ігор Володимирович

2. Ihor Verbytskyi

Кваліфікація: д. мед. н., доцент, 14.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3388-5012

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені

П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Войтів Ярослав Юрійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Войтів Ярослав Юрійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Серьогіна Наталія Олексіївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна